

Odalardan Ortak Ses

TORBA YASANIN MEŞRUIYETİ YOKTUR

Aralarında Elektrik Mühendisleri Odası'nın (EMO) da bulunduğu TMMOB'a bağlı odalar ortak bir açıklama yaparak, TMMOB'nin yetkilerini kısıtlamayı hedefleyen yasa değişikliğine tepki gösterdi. Değişikliğin Anayasa'ya aykırı olduğuna dikkat çekilen açıklamada, "hukuk dışıdır ve tarihsel meşruiyeti yoktur" vurgusu yapıldı. Değişikliğin meslek örgütlerinin yürüttüğü kamusal hizmetlerin yeni rant alanlarına dönüştürülmesini amaçladığına yer verilen açıklamada, "Hiçbir güç TMMOB ve bağlı Odalarını halkçı, toplumcu, kamucu değerlerinden uzaklaştıramayacaktır" denildi.

"İktidar TMMOB'yi Geriletemeyecek, Mücadelesini Asla Durduramayacaktır. Mesleğimize, Örgütümüze, Ülkemizin Kamusal Zenginliklerine Sahip Çıkmaya Devam Edeceğiz" başlığı altında 4 Ağustos 2013 tarihinde yapılan açıklamada, yasa değişikliğine tepki şöyle dile getirildi:

"AKP iktidarı, önceki gece yine bir 'torba yasa' içinde, TMMOB ve bağlı Odalarını hukuk dışı bir şekilde sınırlamaya yönelik bir yasa değişikliği yapmıştır. Aynı iktidar üç yıl önce yine bir gece yarısı operasyonu, yabancı mühendisleri ülkemiz mühendislerinden ayrıcalıklı kılacak bir yasa değişikliği yapmış, daha sonra, iki yıl önce Kanun Hükmünde Kararnamelerle TMMOB'yi otoriter bir tarzda vesayet altına alma yönünde adımlar atmış, bütün ülkeyi rant eksenli bir şekilde imara açma politikaları doğrultusunda yeni yasa ve yönetmelik değişiklikleri yapmıştır. TMMOB Yasası'nın bütününi değiştirme girişimi ise TMMOB ve Odalarımızın yürüttüğü kampanya üzerine bizzat Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından ertelenmek zorunda kalmış, daha doğrusu Anayasa değişiklikleri dönemine ertelenmiş gibi gösterilmiştir. Fakat Taksim'de yapılmak istenen, bilime, tekniğe, mühendislik, mimarlık, şehir plancılığına aykırı düzenlemeler karşısında yargıya başvuran ve haklılığı yargı tarafından teyit edilen Odalarımız ve TMMOB'ye

iktidarın duyduğu rant eksenli kin, önceki gece yapılan ani değişikliklerle ve TMMOB'ye bağlı Odalarımızın İstanbul Şube yöneticilerinin gözaltına alınmalarıyla yansımıştır. İktidarın yaptığı bütün mevzuat değişiklikleri, Anayasa'nın kamu kurum ve kuruluşu niteliğinde-

TMMOB TORBAYA SIĞMAZ YÜRÜYÜŞÜ

TBMM'den gece yarısı geçirilen torba yasa ile TMMOB ve bağlı odalarının yetkilerinin hukuk dışı bir şekilde sınırlandırılması girişimine karşı mühendis, mimar ve şehir plancıları 13 Temmuz 2013 tarihinde sokağa çıktı. Torba Yasa'nın ve Gezi Parkı Direnişi sonrasındaki gözaltıların protesto edildiği eylemde, EMO Yönetim Kurulu üyeleri, şube yöneticileri, üyeleri ve çalışanlarıyla birlikte yer aldı. Kızılay'da polis engeli altında gerçekleştirilen yürüyüşün ardından Ethem Sarısülük'ün vurulduğu Güvenpark'ta toplanan katılımcılara TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı seslenirken, TMMOB'nin demokrasi mücadelesinin süreceği vurgulandı. Soğancı'nın çağrısıyla alandaki mühendis, mimar ve şehir plancıları; odaların bayrak ve flamalarını yukarıya kaldırıp, sallayarak, meslek örgütlerini yok sayan Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan Bayraktar'a örgütlerinin simgeleriyle tepki gösterdiler. AKP'yi "torbacı" ve "darbeci" olarak tanımlayan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı, "AKP'nin adını koyduk, AKP torbacıdır. Bu ülkenin toprağını, taşını torbanın içine atıp kendilerine göre yasa çıkartıyorlar. Bu ülkenin gerçek bir darbecisi var. O da AKP Hükümeti'dir. Gece TMMOB'ye darbe yapmıştır. O torbaya TMMOB'yi de koymuştur. Biz o torbaya sığmayız" diye konuştu.

ki meslek odalarıyla ilgili gayet sarıh olan hükümlerine aykırıdır, hukuk dışıdır ve tarihsel meşruiyeti yoktur. Yapılan değişiklikle Odaların yeni talanları önleme gücü hukuken olanaksız hale gelmektedir.”

TMMOB Etkisizleştirilmek İsteniyor

Yapılan değişikliğin, “Ülke kaynaklarının talanına karşı çıkan meslek odalarını işlevsizleştirme, Odaların üyele-riyle ilişkisini zayıflatmak ve giderek ortadan kaldırmak, Odaların gelirlerine el koymak, kamusal-toplumsal kaynak ve varlıkların talanını iktidarın elinde merkezileştirerek piyasaya açmak, metalaştırmak, kentsel dönüşüm, kentsel rant programlarının önündeki bilimsel, teknik mesleki denetimi ve toplumcu engelleri ortadan kaldırmak, özerk yerinden yönetim kuruluşları olan belediyeler ve meslek Odalarının Anayasal hak, yetki ve görevlerini ellerinden almak, mimarların Fikir ve Sanat Eserleri Yasası kapsamındaki mimari projelerini eser olmaktan çıkarmak, telif haklarına el koymak, ve sonuçta teslim alamadığı TMMOB’yi etkisizleştirmek istemektedir” şeklinde özetlendiği açıklamaya şöyle devam edildi:

“Oysa 1954 yılında 6235 Sayılı Yasa ile kurulan ve 24 Oda’nın üst birliği olan TMMOB, kökleri 1900’lü yılların başına dayanan bir örgütlenme ve mücadele geleneğinin ürünüdür. TMMOB ve bağlı Odaları, bir yandan meslek-meslektaş haklarını koruyup geliştirirken, diğer yandan bilimsel-teknik mesleki bilgi birikimini ve örgütsel gücünü kamu ve toplum yararına sunmak için faaliyet yürütür, yasal dayanağını Anayasa’nın 123, 124, 135. maddelerinden alan kamu kurumu niteliğinde, kamu tüzel kişiliğine sahip meslek kuruluşlarıdır ve yerinden yönetim esasına dayanırlar. Mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı hizmetleri; çevre ve kentleşme politikalarının dinamik güçlerinin başında yer alırlar. Ciddi bilim-teknik politikaları, olağan koşullar ve toplumsal bir kalkınma perspektifi içinde mühendislik, mimarlık, şehir plancılığının yeri, konumu v.b. böyledir. Ancak Türkiye’nin kalkınma dönemlerinde belirli bir yeri olan meslek disiplinlerimiz bugün bilimsel gereklerden hızla uzaklaşan bir tarzda ve çok yönlü olarak etkisizleştirilmeye çalışılmakta, mesleki deformasyon, işsizlik ve yoksullukla yüz yüze getirilmektedir.”

“Teknik Kriterleri Devre Dışı”

Meslek disiplinlerinin neoliberal dönemin doruğa ulaşan ekonomi politikalarına bağlı olarak siyasi iktidarlar tarafından ikinci plana itildiği, bazı alanlardaki yetkilerin uluslararası sermaye kuruluşlarına devredildiği, bazı alanların neredeyse ortadan kaldırıldığı; mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı hizmetlerinin ana sektörlerin kamusal fayda anlayışından çıkarılıp serbestleştirme, özelleştirme, ticarileştirmenin arpalıkları haline getirildiğinin kaydedildiği açıklamada, “Kentler rantlara göre şekillendirilmekte, plansızlık egemen kılınmaktadır. Çalışma yaşamı, mühendislik bilimlerinin uygulanması gereken işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin dışında tutulmaktadır. İnsanca barınma hakkının ve deprem gerçeğinin gerektirdiği, yapı denetimi, enerji, tarım, orman, su kaynakları ve kentlerin yönetimi gibi alanlarda mühendislik, mimarlık, şehir plancılığının mesleki denetim, periyodik kontrol, ölçüm v.b. bilimsel-teknik kriterleri devre dışı bırakılmaktadır” denildi.

Son yıllarda yapılan mevzuat değişiklikleri ile meslek disiplinlerinin uygulama alanlarının adım adım daraltıldığına dikkat çekilen açıklamada, Kanun Hükmünde Kararnameler ile bu saldırılara yeni halkaların eklendiği; kamu yönetiminin tekeli/otoriter nitelikte yeniden düzenlenmesinin yanı sıra, mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı ve TMMOB mevzuatı, Anayasa ve yasalara açıkça aykırılık oluşturacak bir şekilde iktidar bürokrasisi tarafından düzenlenir hale geldiği kaydedildi.

Rant Dönüşümü Hedefleniyor

Yapılan düzenlemelerin, Anayasa ve İdare Hukuku çerçevesinde merkezi idare ile özerk yerinden yönetim kuruluşları arasında olması gereken “vesayet” denetimini aşan, tekeli, otoriter bir yönetim anlayışının ürünü olarak bazı kamu tüzel kişiliklerinin özerkliğini ortadan kaldırdığı, bazılarının ise doğrudan bakanlık bünyesine alındığının hatırlatıldığı açıklamada, ana amacın, mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı meslek örgütlerinin yürüttüğü kamusal hizmetleri, kamu otoritesi yoluyla serbestleştirip, piyasaya sunmak ve rant alanlarına dönüştürmek olduğu belirtildi.

“Yürütme erkinin tahakkümünü her alana yayanlar, meslek ve kitle örgütlerinin ‘apolitik’ ve bilim-teknik dışı olmasını, bu örgütlenmelerin siyasal iktidarın güdümünde çalışmalar yürütmesini, kamu yararını, halk sağlığını ve can güvenliğini gözetmemesini, her şeyin sermaye birikim süreçlerine tabi olmasını istemektedirler. Ancak bu kapsamlı ve bilime, insana, ülke, kamu, halk çıkarlarına düşman olan bu politikalara karşı direnmek, bilinmeli ki bizler için bir onurdur” denilen açıklama, şöyle bitirildi:

“Bugünkü TMMOB’yi bizlere miras bırakan, 1974-1980 dönemi TMMOB’sinin Başkanı sevgili Teoman Öztürk’ün 19. ölüm yıldönümünde özel olarak belirtmek isteriz ki, hiçbir güç TMMOB ve bağlı Odalarını halkçı, toplumcu, kamucu değerlerinden uzaklaştıramayacaktır. İktidar TMMOB’yi geriletemeyecek, mücadelesini asla durduramayacaktır. Mesleğimize, örgütümüze, ülkemizin kamusal zenginliklerine sahip çıkmaya devam edeceğiz. Yaşasın Taksim Gezi Parkı Direnişimiz! Yaşasın TMMOB!” ■

